

JIMMY DUFFY
KAMPIOEN IN DE LOOPGRAVEN

Geert Spillebeen

Jimmy Duffy
Kampioen in de
loopgraven

© 2013 –Geert Spillebeen & Uitgeverij Vrijdag
Jodenstraat 16, 2000 Antwerpen
www.uitgeverijvrijdag.be

In samenwerking met Wablieft

Kardinaal Mercierplein 1, 2800 Mechelen
www.wablieft.be – boeken@wablieft.be
Omslagontwerp: Mulder van Meurs, Amsterdam
Vormgeving binnenwerk: theSWitch, Antwerpen

NUR 301
ISBN 978 94 6001 231 0
D/2013/11.676/201
e-boek:
ISBN 978 94 6001 235 8

Projectpartners:
Wablieft/Vocvo, Luisterpuntbibliotheek

Dit boek is ook als luisterboek beschikbaar.

Niets van deze uitgave mag door middel van elektronische of andere middelen, met inbegrip van automatische informatiesystemen, worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

1 'Ik ben al lang dood'

'Hey...! Pssst...!'

De loopster in het joggingpak vertraagt. Ze kijkt achterom. En ze stopt.

Ik hoorde toch duidelijk 'pssst'? denkt ze.

Niemand te zien.

De loopster is jong, maar ze is geen kind meer.

Half meisje, half vrouw.

Ze wandelt door, met haar handen in de zij.

Ze voelt zich onzeker. Haar adem brandt in haar keel. Ze kijkt vlug op haar horloge. Even rekenen... Nog een kwartier trainen.

'Hey...! Pssst...!' Ze hoort het weer.

Ze staat weer stil. Hijgend kijkt ze rond. Ze veegt het zweet van haar voorhoofd. Het is helemaal stil op straat. Voor de huizen staan een paar auto's geparkeerd. Die zijn leeg. Er is niemand te zien. De mensen zitten in slaap te vallen voor hun tv. Dat is normaal rond dit uur. Er is alleen die begraafplaats, midden in het dorp. Die valt op. Maar niet voor het meisje. Zij merkt dat niet, want ze komt hier elke dag voorbij.

'Het Engels Kerkhof,' zegt iedereen tegen deze plek. Enkel hier is een gat van wel 100 meter

breed tussen de gevels. Nergens anders in het dorp staan de huizen zo ver van elkaar. Het ‘soldatenkerkhof’ noemen de mensen het ook. Het is een grasveld met honderden witte, kleine grafstenen. Veel bloemen ook. Er staan enkele grote bomen kriskras tussen de graven. Bij de ingang hangt een platte steen. Daarin staat gebeiteld: ‘Vlamertinghe Military Cemetery 1914-1918’.

De loopster wil weer vertrekken. Meteen sist iemand van achter de lage muur van het kerkhof...

‘Pssst... Ja, jij!’

De jonge vrouw zet een stap achteruit. Haalt iemand een grap met mij uit? Of misschien is het erger, denkt ze snel. Je hoort zoveel erge dingen...

‘Wie is daar?’ roept ze. Ze kijkt naar de begraafplaats. Ze verwacht elk ogenblik een hoofd dat over de stenen muur piept.

‘Waar zit je?’ zegt ze streng.

Het meisje vertrouwt het niet. Ze staat dicht bij de ingang. Ze probeert zo ver mogelijk te kijken.

Neen, er komt niemand tevoorschijn.

‘Hier ben ik,’ fluistert iemand. ‘Kom eens wat dichterbij.’

Zit er iemand achter dat grote stenen kruis boven de ingang? Dit klopt niet, denkt de jonge vrouw.

‘Nee! Verder... Hier...!’

Het is de stem van een jongen. De stem komt van over het gras. Ver voorbij het muurtje.

‘Hou op!’ sist ze. Ze schrikt van haar eigen woorden. Straks komt hier iemand voorbij en denkt die dat ik tegen mezelf sta te praten.

‘Wees niet bang. Ik doe jou niks.’

De stem klinkt heel lief.

‘Trouwens... Hoe zou ik dat kunnen?’ lacht hij.

‘Ik ben al lang dood. Anders liep ik wel een eindje met je mee! Haha!’

De lach klinkt luid over de stille begraafplaats.

Waarom ren ik niet weg? vraagt de loopster zich af. Maar ze verbaast zichzelf. Ze stapt de trappen van de ingang op. Dan gaat ze nieuwsgierig het grasveld op.

‘Hier!’ klinkt de stem. ‘Ja, deze kant op. Naar rechts.’

De jonge vrouw kijkt over de witte grafstenen rondom haar. Als soldaten staan ze in rechte rijen op het kerkhof. Dat zijn ze ook, meer dan duizend soldaten. Ze komen uit de hele wereld. Het meisje wandelt voorzichtig over het kort gemaaid gras. Ze leest namen. Die klinken Engels. Naast de namen staat de leeftijd van de soldaten: White (20), Clarke (32), Coutts (28), Thomson (31)...

Op elke grafsteen staat een groot blad van een

esdoorn. Deze kerels vochten dus bij het leger van Canada.

‘Hier ben ik...’

Ze schrikt. De stem van de jongen klinkt nu vlakbij. Ze kijkt naar de naam op de grafsteen waar ze voor staat.

‘J. Duffy, 25 jaar, uit Canada?’ vraagt ze hardop.

‘Ja, dat ben ik,’ antwoordt de steen. ‘James Duffy. Maar iedereen noemt mij Jimmy.’

‘Droom ik? Dit kan niet echt zijn!’ De loopster kijkt rond.

‘Jonge mensen als jij *moeten* dromen. En ja, dit is echt.’

‘Maar...’

‘Ja, ik ben echt Jimmy Duffy. Hoe heet jij?’

‘Nina.’

‘Nina, de loopster,’ zegt het soldatengraf.

Nina buigt voorover. Ze legt haar handen op de steen. Ze hurkt neer en schudt haar hoofd. Ze kan dit niet geloven.

‘Ik ben ook een loper. Ik loop marathons,’ vertelt de steen. ‘Ik ben een hele goeie ook!’

De kerkklok breekt de stilte op het grasveld. De loopster kijkt omhoog. Ze ziet de wijzers van de toren. ‘Halfnegen,’ zegt Jimmy Duffy. De klokslag galmt nog na.

‘Dat is zo,’ zegt Nina. Ze staat op en zet een

stap achteruit. ‘Leuke schoenen draag je,’ zegt de steen. ‘Zijn het spikes?’

‘Nee. Gewoon, euh... loopschoenen, om te joggen.’

De stem van Jimmy stelt haar gerust. Ze is zelfs een beetje betoverend. Is het daarom dat ze niet wegrent? Dat zou elke andere meid toch doen.

Zo snel ze kan, weg van hier!

‘Witte schoenen,’ zegt Jimmy, ‘met drie zwarte streepjes op de zijkant. Niet goedkoop, denk ik.’

‘Nee, maar ze zitten lekker,’ zegt ze. ‘Adidas. Een Duits merk.’

‘Duits?!’ klinkt de grafsteen luider. ‘Hebben de Duitsers het dan toch gehaald? Zijn zij hier nu de baas?’

‘Welnee,’ lacht het meisje. ‘Duitse schoenen of Franse, of Amerikaanse? Of zelfs Canadese, als je wil... Wat is het verschil?’

‘De Duitsers zijn onze vijanden,’ zegt de witte steen heel ernstig. ‘Door die *Fritzen* lig ik hier onder het gras.’

‘Juist, ja. Maar de oorlog is al 100 jaar voorbij,’ zegt het meisje. ‘Je hoeft je nu niet meer druk te maken. Onze vijanden zijn nu onze vrienden.’

‘Pff... vrienden!’ blaast Jimmy. ‘Intussen lig ik wel hier, op deze godvergeten plek in *Flanders*. Niemand van mijn familie is hier ooit geweest.’

‘Tja,’ antwoordt zij. ‘Canada is dan ook heel ver weg.’

‘Ja. Drie weken met het schip. Ik werd er zeeziek van.’

‘Dan kan mijn bezoekje hopelijk iets goedmaken,’ zegt de jonge vrouw.

‘Dat is zeker, Nina.’

Al snap ik nog altijd niet hoe dit allemaal kan, denkt ze stilletjes.

‘Ik wed dat de jongens hier naast me het ook geweldig vinden dat je er bent. Ze slapen nu.’

‘Ben jij een loper, Jimmy,’ vraagt ze?

‘Een kampioen, zelfs! Daar kijk je van op, hè?’ roept Jimmy. ‘Marathonkampioen van Schotland én van Canada.’

‘Hoezo, Schotland? Canada staat er op je graf?’

‘Ik groeide op in Schotland. Toen ik 21 was, stak ik de oceaan over, naar Canada.’

‘Klinkt interessant.’

‘Net voor de oorlog uitbrak, in 1914, won ik de marathon van Boston. Dat is in de Verenigde Staten van Amerika. Het is de grootste loopwedstrijd van de wereld.’

‘Wow... Echt?’ roept Nina. ‘De winnaar van Boston ligt hier aan mijn voeten, in West-Vlaanderen?’

‘Haha, zo is dat! Wil je horen hoe dat kwam?’ vraagt Jimmy.

‘Tuurlijk!’

‘Luister...’

2 Jim & Jimmy: van Ierland naar Schotland

Ben ik een Canadees? Ja. Een Schot? Ja. Een Ier? Ja, ook!

Dat zit zo. Mijn ouders woonden niet ver van de stad Sligo, in Ierland. Op 1 mei 1890 werd ik geboren. Mijn vader noemde me James. Zo heette hij zelf, en zijn eigen vader ook. Maar iedereen noemde ons Jimmy. Jim & Jimmy.

Baby Jimmy dus, maar eigenlijk heette ik James MacNiff. Ja, mijn achternaam was MacNiff, niet Duffy. Toen nog niet. Ik herinner me zelf niets meer van mijn tijd in Ierland. Moeder dacht vaak met heimwee terug aan het groene Ierland uit haar jonge jaren. Er waren heel veel schapen en de mensen waren erg arm. Een prachtig land, maar je vond nergens werk.

Daarom verhuisde ik met mama Mary en papa James van Ierland naar Schotland. Ik was nog een kleuter. Ook een paar ooms en tantes verhuisden mee.

In Schotland noemde iedereen ons Duffy. Ik weet niet waarom. Het was gewoon zo. Na een tijdje klonk die nieuwe naam vertrouwd. We